

kan tvivle om, at der er et afgjørende uvenligt Forhold inellem Folkethinget som beslutningsdygtig Korporation, dets Flertal, og Ministeriet, det kan Kongen benegte, og at hvis dette Forhold vil vedblive, ville vi komme i Konflikt, da den ene værre end den anden. Det er meget muligt, at de Herrer paa den anden Side tro, at naar de tage rigtig haardt fat, saa ville de føre Sagen igennem; men jeg for mit Bedkommende er overbevist om, at det vil ende med Forstrækkelse, og da siger jeg: naar Forholdet er saaledes, saa, uden Hensyn til, om Ministeriet er skyldigt eller ikke — det Spørgsmaal foreligger ikke, jeg har ikke bestyldt Ministerne for Noget — er der kun eet Middel til Forsoning, og det er det, jeg har angivet, fordi jeg er en oprigtig Ven af Forsoning, og det er det, som Adressen angiver. Jeg vil ikke hænge mig i Smaating for at faae Forsoningen til at bryde, som muligvis kunde komme i Stand; jeg haaber, at Alle ville være enige med mig om at gjøre det Samme som jeg, og sætte alle mulige Stridsspørgsmaal til Side og enes i det Ene, nemlig Fædrelandskærlighed; men denne Fædrelandskærlighed fordrer Fred, og den kan ikke naaes anderledes end ved saa meget som muligt at styrke denne Adresse i dens Endringsforslag. Jeg kan kun gjentage det, jeg før har sagt, og bede de Herrer om at gjøre dette; det er af største Betydning for mig ved min Afstemning.

Notod: Skjøndt min Stilling til det foreliggende Adressforslag er temmelig selvgiven, finder jeg dog Anledning til med nogle faa Ord at begrunde min Afstemning. Jeg vedkender mig det Standpunkt, at, naar der har været Spørgsmaal om den stedfindende Mangel paa god Samvirken mellem Folkethingets Flertal og Regjeringen, saa har jeg altid fundet, at Broderparten af Skylden hvilende paa Folkethingets Flertal. Dette har jeg altid vedkjend mig, og jeg behøver derfor ikke at gjentage det nu; men jeg vil ikke dermed sige, at Ministeriet i alle Henseender staar skyldfrit. Jeg vil dog ikke dømme dem inellem, men kun tillade mig det Spørgsmaal til det forenede Venstres Medlemmer — thi vi have jo nu gjort det Fremskridt, efter hvad jeg har lagt Mærke til, at vi have Lov til at nævne Partiernes, hvilket vi ikke tidligere have havt — om de ville godkjende den Fortolkning af Adressen, som blev gjort gjældende af min ærede Ven fra Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holslein-Ledreborg), som forøvrigt er min meget nære Meningsfælle (Modvigelse af Holslein-Ledreborg). Na, jeg mener ikke i denne Sag, men i mangfoldige andre Sager. Foraa vidt som det nu er tilfældet, at Flertallet af de Herrer Medlemmer af det forenede Venstre godkjende denne Opfattelse af Sagen, saa hænger det jo saaledes sammen, at det ikke er om Principer, men om Personer, at Striden dreier sig inellem de to Sider her i Thinget; men netop

fordi det er om Personer, at Striden dreier sig, kan jeg ikke Andet end i højeste Grad misbillige, at man finder Anledning til at vedligeholde et saadant spændt Forhold vedrørende Personer. Mig er det om at gjøre, at Sagerne kunne fremmes uden Hensyn til Personerne. Min ærede Ven fra Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) ryfter betænkelig paa sit Hoved; men det er en Ting, som bør fremhæves, at, netop fordi jeg altid i det forenede Venstres Opposition har set ligesom personlige Bevæggrunde, har jeg altid i de mere store flaaede politiske Spørgsmaal været en Modstander af det forenede Venstre. Det er altsaa klart, mine Herrer, — foraa vidt det ikke møder Indsigelse — at det ikke er Principer, Grundsaetninger, politiske Anskuelser eller Meninger, hvorom Striden dreier sig inellem Flertallet paa den ene Side og Regjeringen og Mindretallet paa den anden Side, men at det derimod er om Ministeriets Personer. Dette er staaet fast af det ærede Medlem. Det ærede Medlem sagde udtrykkelig, at Striden nu dreiede sig om Personer og ikke om Principer, og at derfor Regjeringen, uagtet den maaste have gode Principer, dog maatte gaa sin Vej, fordi Personerne ikke vare velbehagelige. Det er Sandhed, at dette er blevet sagt, og, for saa vidt som det ærede Medlem optraadte som Tolk for Noget, som han vidste ogsaa vilde blive tilstaaet fra det forenede Venstres Side, har han gjort mig og mange Andre, som have været Betænkelighed ved det nævnte Parti, en stor Tjeneste ved at vedgaa og tilstaa her i Thinget, at det er dette, som Sagen dreier sig om; men det er netop Grunden til, at jeg ikke vil være med til et Skridt, som direkte eller indirekte, ligesom eller omvejs kan lede til Ministeriets Fjernelse, da jeg personlig — og her dreier det sig jo om Personer — har større Tillid til den nuværende Regjerings Personligheder, end jeg har til den Klasse af Mand og Meningsindehavere, som vi kunde vente vilde faae Roret, hvis det forenede Venstres Meninger skulde blive gennemførte, og hvis de Herrer skulde faae indført, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds ved en given Leilighed kaldte „den rigtige Parlamentarisme“. Der er nu ikke rigtig Enighed tilfæde i Partiet om „denne rigtige“ Parlamentarisme; thi det ærede Medlem for Prestø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) sagde jo: Gud bevare os, vi ville slet ikke, at Regjeringen skal dannes af Folkethingets Flertal, vi ville kun, at den skal være i Overensstemmelse med Folkethingets Flertal. Dette vilde jo altsaa føre til, mine Herrer, at Kongen kom til at møde med det ene Hold Ministre efter det andet, for at faae dem maalte, veiede og vragede, eller — om jeg maa bruge et fremtesuldt Udtryk — Kongen kom til at møde med Ministrene, som man møder for en Remontekommission, for at faae dem antagne eller forkastede. Det er derfor, mine Herrer, at jeg er imod Parlamentarismen i den Stikkelse,